

Немања Кутлешић

СВЕТИ САВА: УЧИТЕЉ И ПРОСВЕТИТЕЉ

Животопис и похвала пред Бој писани.

На двору српскоме живљаше принц који је крио тајну. Желео је заситити душу ујелењену своју, душу која за Богом је жудила, којој дом беше далеко, иза седам гора и седам мора, у манастиру, светој кући Божијој.

Дуго је спремао полазак.

Једне ноћи тавне одлучи да је време. Затвори врата од књижнице, коју је тако радо посећивао, стеже пречисту душу своју, знајући да дуго времена неће видети родитеље, миле господаре своје. Дође пред њих, и рече:

„Господару мили мој, оче, рекоше ми да у тој и тој гори има много јелена, и ја сам рад, ако благослов Твој добијем, да у лов и кренем“.

И доби благослов очев. Крену потом Немањић Растко, крете далеко, вођен светлошћу вере у Бога јединога и једносушнога. Најпосле стиже на Свету гору, и би у манастир примљен.

А тамо му монах косу одреже, црну ризу му навуче, и назва га именом Сава.

Млади Растко би срећан, и задовољи душу ујелењену своју. Никад се назад на двор милим господарима врати, нити за својим животом пређашњим зажали.

Вођен скромношћу својом и вером у Бога јединога непресушнога, бејаше Сава у свим светим местима. И људе наоколо једнако помагаше и дариваше, у народу га величаше и као никог другог поштоваше. А велики жупан Немања у граду Расу великоме најпосле нађе мира, знајући да је његово чедо мило у рукама Божијим. Остали сви су знали: из корена до-

брог још бољи изданак ниче. И заиста такав Растко и беше. Благородни син Немањин Растко, Сава Свети цркву донесе народу. Побожним животом живљаше и никад се о реч Божију пресвету не огреша.

А најпосле пронађе велики жупан изгубљено чедо своје и с њим предиван манастир подиже. Ту он и испусти душу своју племениту, а изданак његов настави да шири богољубље и поштоваше свог оца као свеца, што он заиста и бејаше.

Најпосле на туђој земљи бугарској испусти Сава душу своју племениту, далеко од Хиландара. Предаде се Господу и доби Царство Небеско.

Али то одбегло чедо, српски просветитељ свети, јоште живи столећима након времена на Земљи његовог, јер његова живи слава, и живеће за век и веков, амин!

И седим и ја, дијак, недостојан да се назовем дијаком, похвалу Светоме Оцу Сави пишем...

„Све што овај српски народ има и зна, ти, Растко Немањићу, Србине над Србима, ти си му дао. Земљом народа свога ти си путовао, и народу своје једнако помагао и на прав пут децу српску изводио.

И свуда где ти би прошао народ бејаше срећан, а златна прашина за тобом свуд се просипаше и светла ти пут.

Много ти овом народу предаде, на златну купу и трпезу, црвен скерлет и кадифу ти заборави, а просјачке хаљине и вука верног сапутника ти пригрли. И цркве подиже, школе сагради и вазда је твоје приношеније од свију наших веће.

Ни сада немој оставити драг ти народ који по Србији земљи расут без тебе сам тужно и зло живи, јер нема светога да му помогне. Толико повода да нас се одрекнеш смо ти дали, а ти ћеш то, као и увек, заборавити, о, предобри сине жупана светог, жупана великог Стефана Немање! Приклони се Господу, и чедима

милиим твојим мирне снове и победу у борби животној замоли!

На наша мала приношенија ти погледај и не буди љут нит' разочаран. Ал' знај да твоје име овде јоште се слави и поштује, и да нико није заборавио Тебе и ујелеђену душу Твоју. Јер ти си нас писменим учинио и очи нам отворио. И Теби се не да похвала саставити нити све твоје заслуге поменути јер једно беше златно чедо, један беше просветитељ највећи српски, један беше ти, о славни Немањићу, Свети Саво.

И, Свети, још једном на српски народ погледај, на српски народ јадни и премали, што још једном за твојом помоћи вапи, сад пред љути Бој са Исмаилћанима. Ја ти усрдно приносим ово, Свети, захвалан Богу једином и пресветом, што ово написати могах и у Бој велики на Косово равно поћи!"

Јелена Ђорђевић, Медицински факултет